

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วม  
ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร  
The Relationship between Academic Leadership and Inclusive Educational  
Administration among School Administrators in Special Education  
Management Schools under the Bangkok Metropolitan Administration

ศิริวิภา หมายเกียวกวาง<sup>1\*</sup> ปทุมพร เปียณอม<sup>2</sup> และ กมลทิพย์ ทองกำแหง<sup>3</sup>  
Siriwipa Maykewklang<sup>1\*</sup> Patumphorn Piatanom<sup>2</sup> and Kamoltip Thongkamhaeng<sup>3</sup>

Received: December 3, 2024; Revised: October 31, 2025; Accepted: November 5, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) การบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากร คือ ครูการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 357 คน จากจำนวนสถานศึกษา 158 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 183 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ( $r$ ) = 0.845\*\*

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, การบริหารจัดการเรียนร่วม, ผู้บริหารสถานศึกษา

### ABSTRACT

The objectives of this research were to study: 1) the academic leadership of school administrators in special education management schools under the Bangkok Metropolitan Administration (BMA); 2) the inclusive education administration of school administrators in special education management schools under the BMA; and 3) the relationship between academic leadership and inclusive education administration of school administrators in special education management schools under the BMA. The population was 357 special education teachers from 158 educational institutions in the BMA. The sample size of 183 special education teachers under the BMA in the academic year 2023 was selected by stratified random sampling. The research tool was 5-level rating scale questionnaire. The data were analyzed by mean, standard deviation, and Pearson's Product-moment Correlation Coefficient. The research findings were as follows: 1) the overall academic leadership of school administrators in special education management schools under the BMA was at high level; 2) the inclusive education administration of school administrators in special education management schools under the BMA were at high level and 3) the relationship between academic leadership and inclusive educational administration among school administrators in special education management schools under the BMA showed positive correlation with statistical significance at .01, with a correlation coefficient ( $r$ ) = .845\*\*

**Keywords:** Academic Leadership, Inclusive Education Administration, School Administrators

---

<sup>1</sup>\*นักศึกษานิเทศศาสตร์โทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, E-mail: Siriwipa.a37@gmail.com

(\*Corresponding author)

<sup>2</sup>อาจารย์ ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, E-mail: p.piatanom@gmail.com

<sup>3</sup>อาจารย์ ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, E-mail: Kthongkamhaeng@gmail.com

<sup>1</sup>\*Master's degree Student in Educational Administration, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University,  
E-mail: Siriwipa.a37@gmail.com (\*Corresponding author)

<sup>2</sup>Lecturer in the Educational Administration Program, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University,  
E-mail: p.piatanom@gmail.com

<sup>3</sup>Lecturer in the Educational Administration Program, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University,  
E-mail: Kthongkamhaeng@gmail.com

## บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั่วโลก ผ่านกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดส่งผลให้ภาวะการแข่งขันที่ทวีความรุนแรง สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านนวัตกรรมอย่างพลิกผัน (พัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2561) สำหรับประเทศไทยได้ดำเนินการขับเคลื่อนการศึกษาโดยการจัดการและการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ทั้งนี้เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมของความเข้มแข็งทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมือง ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 10 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี และการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ ต้องจัดตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2579) ที่ได้กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนเข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง โดยระบุว่า “ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งกลุ่มปกติ ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้มีความบกพร่องด้านต่าง ๆ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีภูมิหลังทางสังคมหรือเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ได้รับโอกาสและการบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ทั้งนี้การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษต้องคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความต้องการพิเศษ และต้องมีการดูแลช่วยเหลืออย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้รับการศึกษา อย่างเต็มที่และมีคุณภาพ

กรุงเทพมหานครถือได้ว่าเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ดังนั้นกรุงเทพมหานครจึงมีหน้าที่จัดการศึกษาแก่บุคคลที่มีความต้องการพิเศษ โดยกรุงเทพมหานครในส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านบริหารจัดการศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลที่มีความต้องการพิเศษ จึงได้กำหนดนโยบายไว้ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 3 (พ.ศ.2566-2570) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำด้วยการบริหารเมืองรูปแบบอารยะสำหรับทุกคน เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีเป้าประสงค์ที่ข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ โดยดำเนินการกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครทุกแห่งสามารถให้บริการการศึกษาสำหรับนักเรียนในกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ พร้อมทั้งพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะความรู้ ความสามารถในการจัดการศึกษา และดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างมีคุณภาพ (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลกรุงเทพมหานคร, 2566)

การบริหารจัดการเรียนร่วม มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในสถานศึกษาทั่วไป ได้รับการจัดการศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการพิเศษของนักเรียนเฉพาะบุคคล จึงทำให้การจัดการศึกษาเรียนร่วมมีความสำคัญยิ่ง อีกทั้งยังเป็นการลดช่องว่างทางการศึกษาและเสริมสร้างการยอมรับในความหลากหลาย สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2566) ระบุว่า การจัดการเรียนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เข้าเรียนรู้สังคมและสิ่งแวดล้อมของชั้นเรียนปกติ เพื่อให้ปรับตัวให้เข้าสังคมได้จากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมและการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน โดยคำนึงถึงความสามารถของนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถพัฒนาความสามารถของตนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สำนักงานการศึกษาได้ดำเนินการเปิดการจัดการศึกษาพิเศษในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นสถานศึกษาจัดการเรียนร่วมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และมีอายุอยู่ในเกณฑ์ระดับการศึกษาภาคบังคับ โดยจัดให้เรียนร่วมในสถานศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา ปัจจุบันจำนวนสถานศึกษาที่เปิดการจัดการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) จำนวน 158 โรงเรียน ซึ่งสำนักงานการศึกษาได้กำหนดเสนอแนะให้นำกระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมโครงสร้างซีท (SEAT) ประกอบด้วย ด้านนักเรียน (Student)

ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) และด้านเครื่องมือ (Tools) (สุรศักดิ์ เรือนงาม, 2555, อ้างอิงใน ศศิกาญจน์ อ่าววิจิตรกุล, 2566) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่ง เบลูจา ซอลาร์นันท์ (2546) ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาพิเศษได้พัฒนามาจากหลักการของ “การศึกษาเพื่อมวลชน” (Education For All: EFA) ที่ให้ความสำคัญกับการได้รับสิทธิในการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยมีหลักการและแนวทางปฏิบัติสำคัญ 2 ประการ คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด และการออกแบบที่เป็นสากล เพื่อความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเป็นกรณีเฉพาะบุคคลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีที่สุด ในการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา (ชมบุญ แยมนาม, 2560) มาปรับใช้ในการบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนการดำเนินงาน และบริหารงานวิชาการ ในด้านต่างๆ โดยการโน้มน้าว หรือจูงใจข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีส่วนร่วมจัดการเรียนการสอน และ ส่งเสริมงานวิชาการ ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนทั้งใน ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนและสามารถนำไปใช้ ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดังที่ Seyfarth (1999) กล่าวว่า ผู้นำทางวิชาการควรมีมุมมองต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ด้านหลักสูตร การประเมินผลนักเรียน การจัดโครงการด้านการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การประเมินผลการสอนของครู และการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพของครู โดยผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับครู กระตุ้นครู ให้อำนาจและนำครู และ ประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมมือกันด้วยเทคนิควิธีที่มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อเป็นข้อมูลสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลสำคัญ และเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษา และมีหลักการบริหาร สถานศึกษาที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืน

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัด กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัด กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาใน สถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร

### สมมติฐานการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง

## วิธีดำเนินการวิจัย

### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

#### 1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 357 คน จากจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 158 โรงเรียน

#### 1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 183 คน ซึ่งได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูป Cohen, Manion, & Morrison (2018) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 183 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นชั้น จากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่าง การแบ่งขนาดของสถานศึกษาใช้เกณฑ์ของ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2566) แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่

### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

#### 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) ได้แก่ กลุ่มเขตขนาดสถานศึกษา ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale)

#### 2.2 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม มีดังนี้

2.2.1 ศึกษา ค้นคว้า ตำรา เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

2.2.2 นำข้อมูลที่ได้ศึกษามาพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยและข้อคำถามเกี่ยวกับหัวข้อวิจัยในแต่ละข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2.3 นำเครื่องมือที่พัฒนา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา และสำนวนภาษาให้มีความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ (Wording) และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (itemobjective congruence index: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.2.5 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2.2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation:  $r_{xy}$ ) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.48 – 0.81 ซึ่งผลการวิเคราะห์หาค่าคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

2.2.7 วิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's  $\alpha$  - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.984

2.2.8 จัดทำแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง นำส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลข้าราชการครูในสถานศึกษาดังกล่าว

3.2 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูการศึกษาพิเศษในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผ่านทาง Google Form ระหว่างวันที่ 19 - 30 สิงหาคม 2567 ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 183 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product-moment Correlation Coefficient)

### ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 183)

| ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ | ลำดับ |
|------------------------------------------|-----------|------|-------|-------|
| 1. การกำหนดวิสัยทัศน์                    | 4.34      | 0.68 | มาก   | 4     |
| 2. การบริหารหลักสูตรและการสอน            | 4.43      | 0.58 | มาก   | 1     |
| 3. การนิเทศการสอน                        | 4.37      | 0.65 | มาก   | 2     |
| 4. การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้       | 4.36      | 0.62 | มาก   | 3     |
| รวม                                      | 4.38      | 0.57 | มาก   |       |

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.38$ , S.D. = 0.57) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

**ตารางที่ 2** ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา  
สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 183)

| การบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับ | ลำดับ |
|-----------------------------------------------|-----------|------|-------|-------|
| 1. นักเรียน                                   | 4.27      | 0.71 | มาก   | 3     |
| 2. สภาพแวดล้อม                                | 4.26      | 0.71 | มาก   | 4     |
| 3. กิจกรรมการเรียนการสอน                      | 4.37      | 0.64 | มาก   | 1     |
| 4. เครื่องมือ                                 | 4.28      | 0.73 | มาก   | 2     |
| รวม                                           | 4.29      | 0.66 | มาก   |       |

จากตารางที่ 2 การบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 4.29$ , S.D. = 0.66) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านเครื่องมือ ด้านนักเรียน และด้านสภาพแวดล้อม ตามลำดับ

**ตารางที่ 3** ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient) ระหว่าง  
ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ  
สังกัดกรุงเทพมหานคร

| ภาวะผู้นำทางวิชาการของ<br>ผู้บริหารสถานศึกษา | การบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา |         |         |         |             |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------|---------|---------|-------------|
|                                              | $Y_1$                                         | $Y_2$   | $Y_3$   | $Y_4$   | $Y_{total}$ |
| $X_1$                                        | 0.706**                                       | 0.701** | 0.686** | 0.669** | 0.729**     |
| $X_2$                                        | 0.710**                                       | 0.696** | 0.720** | 0.716** | 0.750**     |
| $X_3$                                        | 0.731**                                       | 0.771** | 0.751** | 0.779** | 0.801**     |
| $X_4$                                        | 0.717**                                       | 0.731** | 0.708** | 0.737** | 0.765**     |
| $X_{total}$                                  | 0.794**                                       | 0.805** | 0.795** | 0.806** | 0.845**     |

หมายเหตุ : \*\*p<.01 ผู้วิจัยกำหนดตัวแปร X แทน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและ Y แทน การบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ( $r_{xy} = 0.845**$ ) คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ได้แก่ ด้านการนิเทศการสอน ( $X_3$ ) กับ ด้านเครื่องมือ ( $Y_4$ ) ( $r_{xy} = 0.779**$ ) คู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ( $X_1$ ) กับ ด้านเครื่องมือ ( $Y_4$ ) ( $r_{xy} = 0.669**$ )

### สรุปผลและอภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การบริหารหลักสูตรและการสอน รองลงมา คือ การนิเทศการสอน การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ และการกำหนดวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสามารถบริหารงานวิชาการ พร้อมทั้งโน้มน้าว จูงใจ ครู บุคลากรให้มีส่วนร่วมกำหนด วิสัยทัศน์ บริหารหลักสูตร จัดการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมงานวิชาการ เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ทำให้ระดับการรับรู้ของครูต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ ญัฐชานันท์ โดนาม (2562) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ว่า เป็นการแสดงออกของผู้บริหาร ในการใช้กลยุทธ์บริหารงานวิชาการ โดยร่วมมือกับคณะครู ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิกาญจน์ อ่าววิจิตรกุล (2566) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถ ในการบริหารจัดการด้านวิชาการ หลักสูตร และการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพของนักเรียนและการจัดการเรียน การสอน โดยผู้บริหารจะให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ วิธีการจูงใจและชี้แนะ เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจและมีส่วนร่วมในการบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา ร่วมกันหาแนวทางปรับปรุง การเรียนการสอน พัฒนาบุคลากร ติดตามความก้าวหน้า ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ยังสร้างบรรยากาศ ที่เหมาะสมเพื่อบรรลุภารกิจ และยกระดับคุณภาพนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Cavazos (1999) ได้ศึกษาภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียน Hispanic Majority High Schools พบว่า โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็ง ในการสนับสนุนการพัฒนาเป้าหมาย การปฏิบัติงานทางวิชาการของนักวิชาการ การกำหนดวัฒนธรรมของสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน การสื่อสาร อย่างมีประสิทธิภาพกับผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการมอบอำนาจให้ครูร่วมกันเป็นผู้นำของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิต สุขสันติกุล (2566) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิกาญจน์ อ่าววิจิตรกุล (2566) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมา คือ เครื่องมือ นักเรียน และสภาพแวดล้อม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีวิสัยทัศน์ที่ครอบคลุมและชัดเจน ให้ความสำคัญ และดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมอย่างจริงจัง มีการกำหนด นโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วนของสังคมในการจัดการเรียนร่วม ทำให้การบริหารจัดการเรียนร่วมมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ชนกภัทรานัฐ ข้าวหอม (2563) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนเรียนรวมสำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในเขตพื้นที่ภาคกลาง พบว่า การบริหารจัดการโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) อยู่ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรพัฒน์ วรธวัชโกสิน และสายสุตา เตียเจริญ (2566) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเรียนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ( $r = 0.845$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีภาวะผู้นำทาง วิชาการ ที่มีความตระหนักถึงการบริหารในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ การบริหารหลักสูตรและ



การสอน รวมถึงการนิเทศการสอน โดยมีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน ทำให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานครและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อถือและร่วมมือในการดำเนินงานตามภารกิจจนบรรลุผลตามเป้าหมายการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษายังให้ความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียน โดยสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอน เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่น เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับสูง ก็จะส่งผลให้การบริหารจัดการเรียนรู้อมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยผลักดันการศึกษาให้มีความเท่าเทียมระหว่างนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษดีขึ้น และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิกัญจน์ อ่าววิจิตรกุล (2566) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติที่ .01 และสอดคล้องงานวิจัยของ จิราภา ทิศวงศ์ (2561) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน องค์ประกอบการนิเทศภายใน การกำหนดวิสัยทัศน์ และการพัฒนาหลักสูตรมีความสามารถพยากรณ์การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ร้อยละ 68.6

### ข้อเสนอแนะ

#### ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ และพันธกิจในการจัดการเรียนร่วมให้ชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดการเรียนการสอน
2. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สภาพแวดล้อม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในด้านสภาพแวดล้อมและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาและดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
3. จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาพิเศษ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ( $r = 0.845$ ) โดยเฉพาะด้านการนิเทศการสอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการนิเทศและติดตามการสอนอย่างใกล้ชิด และควรส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC : Professional Learning Community) เพื่อเปิดโอกาสให้ครูร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการวิจัยศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น

### เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. สืบค้น 5 สิงหาคม 2567, จาก <https://drive.google.com/file/d/1IP7PKG1VRKaGXXKHR3BATkSd0Xmg4iE/view>
- จิราภา ทิศวงศ์. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 29(3), 113-123.
- ชนกภัทราณัฐ ข้าวหอม. (2563). การบริหารจัดการโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนรวมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นในเขตพื้นที่ภาคกลาง [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/jsi/article/view/261803/172441>
- ชมบุญ แยมนาม. (2560). การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/handle/123456789/3149>
- ณัฐชานันท์ โตนาม. (2562). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายอำเภอบางบัวทองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. <http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/handle/123456789/4002>
- เบญจา ชลธารันนท์. (2546). คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท. เพทายการพิมพ์.
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2561). ผู้นำองค์กรในโลก VUCA. วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน, 24(3), 450-458.
- พิรพัฒน์ วรธวัชโกสิน และสายสุตา เตยเจริญ. (2566). การบริหารจัดการเรียนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วารสารธรรมเพื่อชีวิต, 30(1), 325-348.
- วิจิต สุขสันติกุล. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 20(38), 51-61.
- ศศิภาณณ์ อ้าวจิตรกุล. (2566). ภาวะผู้นำเชิงวิชาการในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร [ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. <http://ir-ithesis.swu.ac.th/dspace/handle/123456789/2877>.
- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (2566). รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาพปฏิบัติ เพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. พรึกหวานกราฟฟิค.

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร. (2566). *แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี ระยะที่ 3 (พ.ศ.2566-2570)*. บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research Methods in Education (8<sup>th</sup> ed.)*. Routledge.

Cavazos, J. M. (1999). *The Instructional Leadership of High School Principals in Successful Hispanic Majority High Schools* [Doctoral Dissertation]. The University of Texas.

Seyfarth, J. T. (1999). *The Principal: New Leadership for a New Challenge*. Prentice-Hall.